Catálogo de macromycetes do val do río Rato (río da Chanca) Reserva da biosfera Terras do Miño (Lugo)

Autores: José Castro-Ferreiro[1,2,4], Julián Alonso-Díaz[1,3,5]
[1] Sociedade Micolóxica Lucus
[2] *jose.cogomelos@gmail.com*
[3] *julianalonsodiaz@gmail.com*
[4] orcid.org/0000-0003-1770-1244
[5] orcid.org/0000-0002-2454-1878

RESUMO

Tras once anos organizando actividades científicas e divulgativas no val do río Rato por parte da Sociedade Micolóxica Lucus, realízase unha primeira recompilación, en forma de catálogo, dos macromycetes identificados presentes neste entorno co gallo de que sirva de base para ir engadindo novos taxons a medida que se vaian identificando en posteriores prospeccións na zona.

Palabras clave: catálogo, inventario, micoloxía, macromycetes, reserva da biosfera Terras do Miño, val do río Rato, río da Chanca, río Fervedoira, Lugo.

ABSTRACT

After eleven years of organizing scientific and educational activities in the Rato River Valley by the Lucus Mycological Society, a first compilation, in catalogue form, of the identified macromycetes present in this environment has been carried out, with the objective serving as a basis for adding new taxa as they are identified in subsequent prospecting in the area.

Keywords: catalogue, inventory, mycology, macromycetes, Terras do Miño biosphere reserve, Rato River Valley, river of A Chanca, Fervedoira river, Lugo.

INTRODUCIÓN

O río da Chanca ten o seu nacemento oficioso nas chamadas Pozas das Gándaras, no concello de Lugo, non obstante percorre un tramo con caudal e itinerario irregular ata chegar ao punto onde se considera oficialmente o seu nacemento, con coordenadas UTM ETRS89 fuso 29 T x: 617.389,1666, y: 4.764.811,3217, na parroquia de San Lourenzo de Albeiros. Por outra banda, o río Fervedoira nace na parroquia de San Pedro de Labio, no municipio e provincia de Lugo e únese ao río da Chanca nun punto distante 295 m, en liña recta, da ponte do mesmo nome, na parroquia do Sagrado Corazón de Xesús, tamén no municipio e provincia de Lugo (UTM ETRS89 fuso 29 T x: 618.397,846, y: 4.763.430,366). A pesar de que todo o río, desde o seu nacemento ata a súa desembocadura no río Miño, a altura do caneiro da Tolda, recibe o nome oficial de río da Chanca, especialmente neste tramo final desde a citada confluencia co río Fervedoira maioritariamente e popularmente noméaselle como río Rato. A pesar de non ser a súa denominación oficial, manteremos o nome de río Rato neste artigo por seren o aceptado maioritariamente pola cidadanía e por tanto val do río Rato ou val do Rato para denominar o val polo que transcorre.

Tendo en conta o anteriormente exposto, o río Rato ten unha lonxitude de 4.630 m, contados entre o punto de encontro entre os ríos Fervedoira e da Chanca e a desembocadura no río Miño (coordenadas UTM ETRS89 fuso 29 T x: 619.284, y: 4.760.403). Descorre a carón da cidade de Lugo polo leste e no seu traxecto destaca a recepción das augas procedentes do rego de Samai que, baixando dende o pobo de Bosende, desemboca no Rato en forma dunha fermosa fervenza (coordenadas UTM ETRS89 fuso 29 T x: 619.737,2101, y: 4.761.590,4917), a 1.617 m da desembocadura do río Rato no Miño.

Toda a zona do val do río Rato conforma un mosaico de hábitats moi favorable para o desenvolvemento de numerosas especies de fungos

O río Rato atravesa un fermoso val que toma o seu nome desta denominación do río, o val do río Rato, zona que posúe unhas especiais características, por canto componse dunha parte altamente antropizada, conformada como parque periurbano, cunha senda peonil e unha pista bici, a carón dunha estrada secundaria e paralelos ao río. Esta é unha das zonas naturais de lecer máis utilizada polos lucenses. Non obstante, o val do Rato tamén se compón dunha zona natural de extraordinaria beleza e importancia pola súa gran biodiversidade e etnografía asociada. No val do Rato aséntanse diversos bosques maduros, especialmente na súa marxe esquerda, sobre todo extensas carballeiras, é dicir, bosques con dominancia de carballos, *Quercus robur* L., en bastante bo estado de conservación, mesmo nalgunhas zonas con exemplares centenarios. Trátase de carballeiras acidófilas montanas Galaico-portuguesas, nas que a árbore dominante *Quercus robur* convive con rebolos, *Quercus pyrenaica* Willd., bidueiros, *Betula pubescens* Ehrh. e castiñeiros *Castanea sativa* Mill., xunto cun conxunto de arbustos como *Frangula alnus* Mill., *Corylus avellana* L., *Pyrus cordata* Desv., *Erica arborea* L., *Ilex aquifolium* L. e *Crataegus monogyna* Jacq. Tamén son abondosas as plantas rubideiras como *Hedera hibernica* (G.Kirchn.) Carrière ou *Lonicera periclymenum* L. Esta importante cuberta vexetal, que ocupa unha superficie de case 100 ha, absorbe e amortece a incidencia sonora e visual da estrada e da cidade. Cabe subliñar que unha gran parte desta zona natural é pública, titularidade da Deputación de Lugo, que ademais, como entidade xestora da reserva da biosfera Terras do Miño, ten o Centro de Interpretación desta Reserva situado no Val, nunha antiga construción tradicional rehabilitada, servindo de centro neurálxico de multitude de actividades medioambientais que alí se organizan para a cidadanía. Cabe subliñar neste senso que Lugo é a única capital de provincia da España peninsular que se atopa integramente no territorio dunha reserva da biosfera.

Outras construcións e elementos do patrimonio arquitectónico da zona e tamén propiedade da Deputación de Lugo son o chamado Lugar de Reque, destinado á divulgación da permacultura entre a cidadanía, así como o Centro de Interpretación da Cestería e un antigo muíño rehabilitado destinado na actualidade a restaurante e lugar de ocio e eventos. Tamén posúe a Deputación de Lugo, no val do Rato, unha zona de bosque acoutada e pechada perimetralmente na que tamén existe un antigo muíño rehabilitado. Os anos que leva pechada ao público en xeral, convértea nunha zona natural preservada moi interesante para o estudo da súa biodiversidade.

Sitúase tamén no val do Rato a Ponte da Chanca ou viaduto da Chanca, unha senlleira obra de enxeñería civil ferroviaria, cuxas obras de construción comezaron alá polo 1871 e aínda se atopa en uso, recentemente adaptada ás necesidades da época.

A zona do val do Rato distínguese así mesmo por posuír un extraordinario valor etnográfico e cultural. O pobo de Bosende e os seus habitantes apórtalle diversos e valiosos elementos construtivos, destacando os muros de pedra, construídos coa antiga técnica en pedra seca,



Cantharellus pallens Pilát.

protexida pola UNESCO ao seren declarada no ano 2018 como Patrimonio Inmaterial da Humanidade (UNESCO, 2023). Por outra banda, atravesan o Val tanto a vía romana XIX como a Vía Künig.

Toda a zona do val do río Rato conforma un mosaico de hábitats moi favorable para o desenvolvemento de numerosas especies de fungos, formado tanto polos mencionados bosques autóctonos de caducifolias (*Quercus robur, Betula pubescens, Castanea sativa*), como por pequenos bosques de ribeira (*Alnus lusitanica* Vít, Douda & Mandák*, Fraxinus excelsior* L., *Salix* spp.), unha pequena masa de piñeiros de repoboación (*Pinus radiata* D. Don), combinadas con pequenas zonas de matogueira e mesmo de prados e áreas tradicionais de cultivo e todos estes hábitats mesturados con pequenos regos e mananciais naturais que aportan humidade constante á zona.

A Sociedade Micolóxica Lucus leva dende o ano 2012 desenvolvendo actividades medioambientais de todo tipo no val do río Rato, a maioría relacionadas coa micoloxía. Cabe subliñar neste senso o traballo de campo realizado nesta zona ao seren incluída nunha das saídas programadas *no VII Encuentro Internacional de Micología del Arco Atlántico*, celebrado en Lugo no ano 2013 e organizado pola Sociedade Micolóxica Lucus. A raíz deste traballo de campo nesta zona, conseguiuse o achado dunha nova especie de fungo para a ciencia, *Xerocomellus poederi* (MORENO *et al.*, 2016), unha especie frecuente na zona e ata a data mal interpretada e confundida con outra especie próxima.

MATERIAL E MÉTODOS

Principalmente, da recompilación dos taxons atopados no transcurso das actividades organizadas pola Sociedade Micolóxica Lucus, xurde o catálogo de macromycetes presentado neste artigo.

Ao longo dos anos fóronse identificando os distintos taxons incorporados a este catálogo e segundo os requirimentos de cada caso, macroscópicamente, mediante un estudo microscópico ou ben molecular.

Nos casos en que se precisou dun estudo microscópico, este realizouse mediante un microscopio óptico trinocular Nikon Eclipse 80i ou ben cun microscopio óptico trinocular Olympus CX41, ambos provistos de obxectivos de 4x, 10x, 40x, 60x e 100x (inmersión), así como de oculares 10x.

Cando se necesitaron estudos de bioloxía molecular, a extracción de ADN, ampliación e secuenciación, realizáronse no laboratorio especializado ALVALAB (Oviedo, España).

Referente á nomenclatura utilizada, esta baseouse no indicado en Index Fungorum (INDEX FUNGORUM, 2023)

Os datos hidrolóxicos, incluídas as coordenadas citadas, baseáronse principalmente en informes oficiais ou en resultados derivados do seguimento dos métodos indicados neles (MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO, CONFEDERACIÓN HIDROGRÁFICA DEL MIÑO–SIL, O.A., OFICINA DE PLANIFICACIÓN HIDROLÓGICA, 2023, 2023a).

O catálogo considérase actualizado a data 25/5/2023.

Os taxons incluídos neste catálogo corresponden ás divisións *Basidiomycota* e *Ascomycota* que producen estruturas reprodutivas macroscópicas. Non se inclúen fungos liquenizados.

CATÁLOGO DE MACROMYCETES DO VAL DO RÍO RATO

1. ***Agaricus campestris*** L.
2. ***Agaricus impudicus*** (Rea) Pilát
3. ***Agaricus sylvicola*** (Vittad.) Peck
4. ***Agaricus urinascens*** (Jul. Schäff. & F.H. Møller) Singer
5. ***Agaricus xanthodermus*** Genev.
6. ***Agrocybe praecox*** (Pers.) Fayod
7. ***Aleuria aurantia*** (Pers.) Fuckel
8. ***Alpova rubescens*** (Vittad.) Trappe
9. ***Amanita citrina*** Pers.
10. ***Amanita citrina* var. *alba*** (Pers.) Quél. & Bataille
11. ***Amanita fulva*** Fr.
12. ***Amanita gemmata*** (Fr.) Bertill.
13. ***Amanita muscaria*** (L.) Lam.
14. ***Amanita pantherina*** (DC.) Krombh.
15. ***Amanita phalloides*** (Vaill. ex Fr.) Link
16. ***Amanita phalloides* var. *alba*** Costantin & L.M. Dufour
17. ***Amanita rubescens*** Pers.
18. ***Amanita rubescens* var. *annulosulfurea*** Gillet
19. ***Amanita vaginata*** s.l.
20. ***Arachnopeziza aurelia*** (Pers.) Fuckel
21. ***Armillaria mellea*** (Vahl) P. Kumm.
22. ***Armillaria ostoyae*** (Romagn.) Herink
23. ***Ascocoryne sarcoides*** (Jacq.) J.W. Groves & D.E. Wilson
24. ***Astraeus hygrometricus*** (Pers.) Morgan
25. ***Bisporella citrina*** (Batsch) Korf & S.E. Carp.
26. ***Bolbitius titubans*** (Bull.) Fr.
27. ***Boletus aereus*** Bull.
28. ***Boletus edulis*** Bull.
29. ***Boletus pinophilus*** Pilát & Dermek
30. ***Boletus reticulatus*** Schaeff.
31. ***Bovista plumbea*** Pers.
32. ***Bovistella utriformis*** (Bull.) Demoulin & Rebriev
33. ***Byssomerulius corium*** (Pers.) Parmasto
34. ***Caloboletus calopus*** (Pers.) Vizzini
35. ***Caloboletus radicans*** (Pers.) Vizzini
36. ***Calocera cornea*** (Batsch) Fr.
37. ***Calocera viscosa*** (Pers.) Fr.
38. ***Calocybe gambosa*** (Fr.) Singer
39. ***Candolleomyces candolleanus*** (Fr.) D. Wächt. & A. Melzer,
40. ***Cantharellus cibarius*** Fr.
41. ***Cantharellus pallens*** Pilát
42. ***Cantharellus romagnesianus*** Eyssart. & Buyck
43. ***Chlorociboria aeruginascens*** (Nyl.) Kanouse ex C.S. Ramamurthi, Korf & L.R. Batra
44. ***Chlorophyllum olivieri*** (Barla) Vellinga
45. ***Chondrostereum purpureum*** (Pers.) Pouzar
46. ***Chromocyphella muscicola*** (Fr.) Donk
47. ***Clavulina coralloides*** (L.) J. Schröt.
48. ***Clavulina rugosa*** (Bull.) J. Schröt.
49. ***Clavulinopsis laeticolor*** (Berk. & M.A. Curtis) R.H. Petersen



Puccinia umbilici Guépin.

50. ***Clitocybe fragrans*** (With.) P. Kumm.
51. ***Clitocybe nebularis*** (Batsch) P. Kumm.
52. ***Clitocybe odora*** (Bull.) P. Kumm.
53. ***Clitocybe phyllophila*** (Pers.) P. Kumm.
54. ***Clitocybe rivulosa*** (Pers.) P. Kumm.
55. ***Clitocybe vibecina*** (Fr.) Quél.
56. ***Clitopilus prunulus*** (Scop.) P. Kumm.
57. ***Collybiopsis quercophila*** (Pourzar) R.H. Petersen
58. ***Coltricia perennis*** (L.) Murril
59. ***Coprinellus disseminatus*** (Pers.) J.E. Lange
60. ***Coprinellus micaceus*** (Bull) Vilgays, Hope & Jacq. Johnson
61. ***Coprinus comatus*** (O.F. Müll.) Pers.
62. ***Coprinopsis atramentaria*** (Bull) Redhead, Vilgalys & Moncalvo
63. ***Cortinarius alboviolaceus*** (Pers.) Fr.
64. ***Cortinarius caperatus*** (Pers.) Fr.
65. ***Cortinarius cinnamomeus*** (L.) Fr.
66. ***Cortinarius decipiens*** (Pers.) Zawadzki
67. ***Cortinarius hinnuleus*** Fr.
68. ***Cortinarius infractus*** (Pers.) Fr.
69. ***Cortinarius orellanus*** Fr.
70. ***Cortinarius purpureus*** (Bull.) Bidaud, Moënne-Locc. & Reumaux
71. ***Cortinarius sanguineus*** (Wulfen) Fr.
72. ***Cortinarius torvus*** (Fr.) Fr.
73. ***Cortinarius violaceus*** (L.) Gray
74. ***Craterellus cornucopioides*** (L.) Pers.
75. ***Craterellus undulatus*** (Pers.) E. Campo & Papetti
76. ***Crepidotus cesatii*** (Rabenh.) Sacc.
77. ***Crucibulum laeve*** (Huds.) Kambly
78. ***Cyanoboletus pulverulentus*** (Opat.) Gelardi, Vizzini & Simonini
79. ***Cyathus olla*** (Batsch) Pers.
80. ***Cyathus striatus*** (Huds.) Willd.
81. ***Cyclocybe cylindracea*** (D.C.) Vizzini & Angelini
82. ***Cystoderma amianthinum*** (Scop.) Fayod
83. ***Daedalea quercina*** (L.) Pers.
84. ***Diatrype stigma*** (Hoffm.) Fr.
85. ***Ditiola peziziformis*** (Lév.) D.A. Reid
86. ***Echinoderma asperum*** (Pers.) Bon
87. ***Elaphomyces granulatus*** Fr.
88. ***Elaphomyces muricatus*** Fr.

89. ***Entoloma conferendum*** (Britzelm.) Noordel.
90. ***Entoloma lampropus*** (Fr.) Hesler
91. ***Erysiphe alphitoides*** (Griffon & Maubl.) U. Braun & S. Takam.
92. ***Exidia glandulosa*** (Bull.) Fr.
93. ***Exidia nigricans*** (With.) P. Roberts
94. ***Fistulina hepatica*** (Schaeff.) With.
95. ***Flammula alnicola*** (Fr.) P. Kumm.
96. ***Fomitopsis betulina*** (Bull.) B.K. Cui, M.L. Han & Y.C. Dai
97. ***Galerina graminea*** (Velen.) Kühner
98. ***Ganoderma applanatum*** (Pers.) Pat.
99. ***Ganoderma lucidum*** (Curtis) P. Karst.
100. ***Gliophorus psittacinus*** (Schaeff.) Herink
101. ***Grifola frondosa*** (Dicks.) Gray
102. ***Gymnopilus junonius*** *(Fr.) P.D. Orton*
103. ***Gymnopilus penetrans*** (Fr.) Murrill
104. ***Gymnopus androsaceus*** L.
105. ***Gymnopus aquosus*** ((Bull.) Antonín & Noordel.
106. ***Gymnopus dryophilus*** (Bull.) Murrill
107. ***Gymnopus erythropus*** (Pers.) Antonín, Halling & Noordel.
108. ***Gymnopus fusipes*** (Bull.) Gray
109. ***Gyroporus castaneus*** (Bull.) Quél.
110. ***Gyroporus cyanescens*** (Bull.) Quél.
111. ***Hapalopilus rutilans*** (Pers.) Murrill
112. ***Hebeloma crustuliniforme*** (Bull.) Quél.
113. ***Hebeloma radicosum*** (Bull.) Ricken
114. ***Hebeloma sinapizans*** (Paulet) Gillet
115. ***Helvella acetabulum*** (L.) Quél.
116. ***Helvella crispa*** (Scop.) Fr.
117. ***Helvella elastica*** Bull.
118. ***Helvella lacunosa*** **s.l.**
119. ***Hortiboletus rubellus*** (Krombh.) Simonini, Vizzini & Gelardi
120. ***Humaria hemisphaerica*** (F.H. Wigg.) Fuckel,
121. ***Hydnellum concrescens*** (Pers.) Banker
122. ***Hydnoporia tabacina*** (Sowerby) Spirin, Miettinen & KH Larss.
123. ***Hydnum ovoideisporum*** Olariaga, Grebenc, Salcedo & M.O. Martin
124. ***Hydnum repandum*** L.
125. ***Hygrocybe acutoconica*** (Clem.) Singer
126. ***Hygrocybe coccinea*** (Schaeff.) P. Kumm.
127. ***Hygrocybe conica*** (Schaeff.) P. Kumm.
128. ***Hygrophoropsis aurantiaca*** (Wulfen) Maire
129. ***Hymenochaete rubiginosa*** (Dicks.) Lév.
130. ***Hymenoscyphus calyculus*** (Fr.) W. Phillips
131. ***Hypholoma fasciculare*** (Huds.) P. Kumm.
132. ***Hypholoma lateritium*** (Schaeff.) P. Kumm.
133. ***Hypomyces chrysospermus*** Tul- & C. Tul.
134. ***Hypoxylon fuscum*** (Pers.) Fr.
135. ***Imleria badia*** (Fr.) Vizzini
136. ***Infundibulicybe gibba*** (Pers.) Harmaja
137. ***Inocybe geophylla*** P. Kumm
138. ***Inosperma calamistratum*** (Fr.) Matheny & Esteve-Rav.
139. ***Jackrogersella multiformis*** (Fr.) L. Wendt, Kuhnert & M. Stadler
140. ***Laccaria amethystina*** Cooke
141. ***Laccaria bicolor*** (Maire) P.D. Orton
142. ***Laccaria laccata*** (Scop.) Cooke
143. ***Lachnum virgineum*** (Batsch) P.Karst
144. ***Lacrymaria lacrymabunda*** (Bull.) Pat.
145. ***Lactarius aurantiacus*** (Pers.) Gray
146. ***Lactarius chrysorrheus*** Fr.
147. ***Lactarius controversus*** Pers.
148. ***Lactarius decipiens*** Quél.
149. ***Lactarius hepaticus*** Plowr.
150. ***Lactarius necator*** **(**Bull.) Pers.
151. ***Lactarius quietus*** (Fr.) Fr.
152. ***Lactarius subdulcis*** (Pers.) Gray
153. ***Lactarius torminosus*** (Schaeff.) Pers.
154. ***Lactifluus pergamenus*** (Sw.) Kuntze
155. ***Lactifluus piperatus*** (L.) Roussel
156. ***Lactifluus vellereus*** (Fr.) Kuntze
157. ***Lactifluus volemus*** (Fr.) Kuntze
158. ***Laetiporus sulphureus*** (Bull.) Murrill
159. ***Leccinum aurantiacum*** (Bull.) Gray
160. ***Leccinum scabrum*** (Bull.) Gray
161. ***Leccinum variicolor*** Watling
162. ***Lenzites betulina*** (L.) Fr.
163. ***Leotia lubrica*** (Scop.) Pers.
164. ***Lepiota clypeolaria*** (Bull.) P. Kumm.
165. ***Lepiota cristata*** (Bolton) P. Kumm.
166. ***Lepiota ignivolvata*** Bousset & Joss. ex Joss.
167. ***Lepista nuda*** (Bull.) Cooke
168. ***Lepista sordida*** (Schumach.) Singer
169. ***Leratiomyces ceres*** (Cooke & Massee) Spooner & Bridge
170. ***Leucoagaricus cepistipes*** (Sowerby) De Leon, Kalaw, Dulay, Alfonzo, Undan & Reyes
171. ***Leucoagaricus leucothites*** (Vittad.) Wasser



Marasmius rotula (Scop.) Fr.

172. ***Lycoperdon excipuliforme*** (Scop.) Pers.
173. ***Lycoperdon nigrescens*** Pers.
174. ***Lycoperdon perlatum*** Pers.
175. ***Lyophyllum decastes*** (Fr.) Singer
176. ***Lyophyllum semitale*** (Fr.) Kúhner
177. ***Macrolepiota mastoidea*** (Fr.) Singer
178. ***Macrolepiota procera*** (Scop.) Singer
179. ***Marasmiellus ramealis*** (Bull.) Singer
180. ***Marasmius oreades*** (Bolton) Fr.
181. ***Marasmius rotula*** (Scop.) Fr.
182. ***Megacollybia platyphylla*** (Pers.) Kotl. & Pouzar
183. ***Meripilus giganteus*** (Pers.) P. Karst.
184. ***Merulius tremellosus*** Schrad.
185. ***Mutinus caninus*** (Huds.) Fr.
186. ***Mycena acicula*** (Schaeff.) P. Kumm.
187. ***Mycena epipterygia*** (Scop.) Gray
188. ***Mycena galericulata*** (Scop.) Gray
189. ***Mycena galopus*** (Pers.) P. Kumm.
190. ***Mycena inclinata*** (Fr.) Quél.
191. ***Mycena pura*** (Pers.) P. Kumm.
192. ***Mycena renati*** Quél
193. ***Mycena rosea*** Gramberg
194. ***Mycena sanguinolenta*** (Alb. & Schwein.) P. Kumm.
195. ***Mycena seynii*** Quél.
196. ***Mycena vitilis*** (Fr.) Quél.
197. ***Naematelia aurantia*** (Schwein.) Burt
198. ***Neoboletus erythropus*** (Pers.) C. Hahn
199. ***Otidea bufonia*** (Pers.) Boud.
200. ***Otidea onotica*** (Pers.) Fuckel
201. ***Panaeolus papilionaceus*** (Bull.) Quél.
202. ***Panaeolus rickenii*** Hora
203. ***Panellus stipticus*** (Bull.) P. Karst.
204. ***Paralepista flaccida*** (Sowerby) Vizzini
205. ***Parasola plicatilis*** (Curtis) Redhead, Vilgalys & Hopple
206. ***Paxillus involutus*** (Batsch) Fr.
207. ***Paxillus rubicundulus*** P.D. Orton
208. ***Peniophora incarnata*** (Pers.) P. Karst.
209. ***Peniophora quercina*** (Pers.) Cooke
210. ***Peziza varia*** (Hedw.) Alb. & Schwein.
211. ***Phaeolus schweinitzii*** (Fr.) Pat.
212. ***Phallus impudicus*** L.
213. ***Phragmidium violaceum*** (Schultz) Brockm.
214. ***Phellinus pomaceus*** (Pers.) Maire



Russula virescens (Schaeff.) Fr.

215. ***Phellinus igniarius*** (L.) Quél.
216. ***Phellodon niger*** (Fr.) P. Karst.
217. ***Phlebia radiata*** Fr.
218. ***Phlegmacium balteatocumatile*** (Rob. Henry ex P.D. Orton) Niskanen & Liimat.
219. ***Phlegmacium triumphans*** (Fr.) A. Blytt
220. ***Pholiota gummosa*** (Lasch) Singer
221. ***Pisolithus arhizus*** (Scop.) Rauschert
222. ***Pleuroflammula tuberculosa*** (Schaeff.) P. Kumm.
223. ***Pluteus cervinus*** (Schaeff.) P. Kumm.
224. ***Pluteus leoninus*** (Schaeff.) P. Kumm.
225. ***Pluteus salicinus*** (Pers.) P. Kumm.
226. ***Polyporus tuberaster*** (Jacq. Ex Pers.) Fr.
227. ***Porodaedalea pini*** (Brot.) Murrill
228. ***Postia stiptica*** (Pers.) Jülich
229. ***Protostropharia semiglobata*** (Batsch) Redhead, Moncalvo & Vilgalys
230. ***Psathyrella piluliformis*** (Bull.) P.D. Orton
231. ***Pseudoclitocybe cyathiformis*** (Bull.) Singer
232. ***Pseudosperma rimosum*** (Bull.) Matheny & Esteve-Rav.
233. ***Puccinia malvacearum*** Bertero ex Mont.
234. ***Puccinia umbilici*** Guépin
235. ***Ramaria stricta*** (Pers.) Quél.
236. ***Ramularia rubella*** (Bonord.) Nannf.
237. ***Resupinatus trichotis*** (Pers.) Singer
238. ***Rheubarbariboletus armeniacus*** (Quél.) Vizzini, Simonini & Gelardi
239. ***Rhodocollybia asema*** (Fr.) Bendiksen & Dima
240. ***Rhodocollybia maculata*** (Alb. & Schwein.) Singer
241. ***Rhodocollybia prolixa*** (Hornem.) Antonín & Noordel.
242. ***Rickenella fibula*** (Bull.) Raithelh.
243. ***Russula aeruginea*** Lindblad ex Fr.
244. ***Russula amoena*** Quél.
245. ***Russula cyanoxantha*** (Schaeff.) Fr.
246. ***Russula cyanoxantha* f. *peltereaui*** Singer
247. ***Russula foetens*** Pers
248. ***Russula fragilis*** Fr.
249. ***Russula grata*** Britzelm.
250. ***Russula graveolens*** Romell
251. ***Russula heterophylla*** (Fr.) Fr.
252. ***Russula nigricans*** (Bull.) Fr.



Crucibulum laeve (Huds.) Kambly.

253. ***Russula ochroleuca*** Fr.
254. ***Russula parazurea*** Jul. Schäff.
255. ***Russula sardonia*** Fr.
256. ***Russula silvestris*** Fr.
257. ***Russula vesca*** Fr.
258. ***Russula virescens*** (Schaeff.) Fr.
259. ***Schizophyllum commune*** Fr.
260. ***Scleroderma cepa*** Pers.
261. ***Scleroderma citrinum*** Pers.
262. ***Scleroderma polyrhizum*** (J.F. Gmel.) Pers.
263. ***Scleroderma verrucosum*** (Bull.) Pers.
264. ***Simocybe cencuntulus*** (Fr.) P. Karst.
265. ***Sphaerobolus stellatus*** Tode
266. ***Steccherinum fimbriatum*** (Pers.) J. Erikss.
267. ***Stereum gausapatum*** (Fr.) Fr.
268. ***Stereum hirsutum*** (Willd.) Pers.
269. ***Stropharia aeruginosa*** (Curtis) Quél.
270. ***Suillus bovinus*** (L.) Roussel
271. ***Suillus luteus*** (L.) Roussel
272. ***Tapesia fusca*** (Pers.) Fuckel
273. ***Tapinella panuoides*** (Fr.) E.-J. Gilbert
274. ***Taphrina alni*** (Berk. & Broome) Gjaerum
275. ***Tarzetta catinus*** (Holmsk.) Korf & J.K. Rogers
276. ***Terana coerulea*** (Lam.) Kuntze
277. ***Thelephora terrestris*** Ehrh.
278. ***Trametes pubescens*** (Schumach.) Pilát
279. ***Trametes versicolor*** (L.) Lloyd
280. ***Tremella mesenterica*** Retz.
281. ***Trichaptum abietinum*** (Pers. ex J.F. Gmel.) Ryvarden
282. ***Tricholoma album*** (Schaeff.) P. Kumm.
283. ***Tricholoma columbetta*** (Fr.) P. Kumm.
284. ***Tricholoma fulvum*** (DC.) Bigeard & H. Guill.
285. ***Tricholoma saponaceum*** (Fr.) P. Kumm.
286. ***Tricholoma scalpturatum*** (Fr.) Quél.
287. ***Tricholoma stiparophyllum*** (N. Lund) P. Karst.
288. ***Tricholoma sulphureum*** (Bull.) P. Kumm.
289. ***Tricholoma sulphureum*** **var.** ***coronarium*** (Pers.) Nuesch
290. ***Tricholoma ustaloides*** Romagn.
291. ***Tricholomopsis rutilans*** (Schaeff.) Singer
292. ***Tylopilus felleus*** (Bull.) P. Karst.
293. ***Typhula contorta*** (Holmsk.) Olariaga
294. ***Typhula juncea*** (Alb. & Schwein.) P. Karst.
295. ***Tyromyces chioneus*** (Fr.) P. Karst.

296. ***Volvopluteus gloiocephalus*** (DC.) Vizzini, Contu & Justo
297. ***Xerocomellus poederi*** G. Moreno, Heykoop, Esteve-Rav., P. Alvarado & Traba
298. ***Xerocomus cisalpinus*** Simonini, H. Ladurner & Peintner
299. ***Xerocomus ferrugineus*** (Schaeff.) Alessio
300. ***Xerocomus subtomentosus*** (L.) Quél
301. ***Xylaria hypoxylon*** (L.) Grev.
302. ***Xylobolus illudens*** (Berk.) Boidin

DISCUSIÓN

Ademais da importancia xeral deste catálogo para o coñecemento da micobiota desta zona, cómpre subliñar a existencia no mesmo dalgúns taxons que pola súa rareza ou por estaren ameazados en menor ou maior grao, deberan protexerse e tamén protexer o seu hábitat. A pesar de non existir na actualidade ningunha lista vermella oficial de fungos ameazados en España, os seguintes taxons incluídos neste Catálogo, adoito formaron parte de distintas propostas de conservación ou listas vermellas provisionais ao longo dos anos:

- ***Cortinarius caperatus*** (Pers.) Fr.
- ***Cortinarius orellanus*** Fr.
- ***Cyanoboletus pulverulentus*** (Opat.) Gelardi, Vizzini & Simonini
- ***Gyroporus cyanescens*** (Bull.) Quél.
- ***Tricholoma columbetta*** (Fr.) P. Kumm.

A xa comentada importancia e valor do val do río Rato en distintos eidos e a gran biodiversidade que presenta convérteno nun lugar axeitado para o estudo e investigación dos seus valores en xeral. Neste senso e no que atinxe á micoloxía, cómpre a paulatina incorporación de novos taxons ao presente catálogo.

AGRADECEMENTOS

Á Deputación de Lugo, pola iniciativa de lograr a propiedade de moitos dos marabillosos bosques autóctonos existentes no val do Rato, que sendo públicos e pertencendo á reserva da biosfera Terras do Miño, mantéñense protexidos e á disposición da cidadanía e isto sen dúbida favorece tanto a biodiversidade presente na zona, como a protección do patrimonio natural, histórico e etnográfico da mesma.

Á Sociedade Micolóxica Lucus, da que os autores forman parte, polo traballo realizado durante once anos no estudo e divulgación da biodiversidade do val do Rato que deu lugar ao catálogo que aquí se presenta, así como aos distintos colectivos e particulares que contribuíron a este labor.

Aos veciños dos pobos existentes neste val e especialmente aos do pobo de Bosende, pola súa contribución á conservación ao longo dos anos e durante xeracións, do patrimonio natural e etnográfico existente no val do Rato.

BIBLIOGRAFÍA

INDEX FUNGORUM. [sitio web]. 2023. Nomenclatural Database Index Fungorum Partnership [Consulta: 25-5-2023]. Dispoñible en: http://www.indexfungorum.org/names/names.asp

MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO, CONFEDERACIÓN HIDROGRÁFICA DEL MIÑO–SIL, O.A., OFICINA DE PLANIFICACIÓN HIDROLÓGICA. 2023. Informe sobre solicitud de información ambiental (Referencia: OPH 2023-0622 ASB). GOBIERNO DE ESPAÑA.

MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO, CONFEDERACIÓN HIDROGRÁFICA DEL MIÑO–SIL, O.A., OFICINA DE PLANIFICACIÓN HIDROLÓGICA. 2023a. Informe sobre solicitud de información ambiental (Referencia: OPH 2023-0626 ASB). GOBIERNO DE ESPAÑA.

MORENO, G., HEYKOOP, M., ESTEVE-RAVENTÓS, F., ALVARADO, P. & TRABA, J.M. 2016. *Xerocomellus poederi* sp. nov. en Fungal Planet description sheets: 400-468. *Persoonia* 36: 434-435.

UNESCO [sitio web]. 2023. Conocimientos y técnicas del arte de construir muros en piedra seca - patrimonio inmaterial - Sector de Cultura – UNESCO. [consulta: 22-5-2023]. Dispoñible en: https://ich.unesco.org/es/RL/conocimientos-y-tecnicas-del-arte-de-construir-muros-en-piedra-seca-01393